

2011. május 25. és június 29. között a megelőző régészeti feltárást a nyíregyházi Jósa András Múzeum végezte az M3 autópálya M3-291 jelű lelőhelyén. Az ásatási terület két, É–D futású homokhát közti „völgyben” helyezkedik el. A lelőhelyen egy rézkori és egy késő bronzkori település nyomaira bukkanunk. Összesen 181 objektumot tártunk fel. Az objektumok a völgy alján és Ny-i felében sűrűsödtek. A homokos altalajban a késő bronzkori objektumok jól látható sötét folttal, míg a rézkori objektumok rosszul dokumentálható, gyakran csak a felszíni leletek alapján azonosítható kevert foltokkal jelentkeztek. A rézkori településhez 37 objektum – 1 ház, 35 gödör, 1 árok – tartozott. A késő bronzkorra 88 objektumot kelteztünk: 3 házat, 80 gödröt, 1 gödörbokrot, 1 kutat és 3 árkot.

A leletek túlnyomó többsége a jellegzetes kézzel formált, ritkán díszített kerámiából, valamint a konyhai hulladékból – állatsont és kőanyagból – tevődik össze. A területen, a többszöri műszeres leletfelderítés ellenére, fémtárgyakat nem találtunk.

Ötvenkettő gödör korát nem tudtuk meghatározni, mivel ezek vagy nem tartalmaztak leleteket, vagy keltezésre alkalmatlan csont-, kődarabok kerültek elő belőlük. Feltártunk még 1 újkori gödröt és 3 természetes jelenséget.

A leletek a nyíregyházi Jósa András Múzeumba kerültek.

Munkatársak: Toldi Zoltán régész, Kiss László ásatási technikus, Bacskai István fémdetektoros vizsgálat.

SCHOLTZ RÓBERT

145. Kállósemjén–Péterhalom, Halom Kelet (KÖH 82145)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B, Á, Kő

2011. április 11–12. és 15-én régészeti terepbejárást végeztünk Kállósemjén és a közigazgatásilag hozzá tartozó kisebb települések – Németháza, Péterhalom és Újfaluret – területén, a településrendezési terv módosításához kapcsolódóan.

A Németházára vezető dűlőt K-i oldalán, a település K-i határában fekszik a lelőhely. A téglalap alakú terület É-i részét szántó, D-i negyedét legelő, és egy porta, a hozzá tartozó melléképületekkel foglalta el. A terület legelő része a növénytakaró miatt régészeti kutatásra alkalmatlan volt. A lakóháztól induló, É–D fekvésű homokdombon őskori (bronzkori), Árpád-kori, és középkori régészeti leleteket gyűjtöttünk. A lelőhely az É–D futású homokdomb középső és D-i felén jelentkezett. Ny-ról a németházi út, K-ről egy mélyebben fekvő mozsaras rész, D-ről a legelő, É-ről pedig a buszforduló határolja. Kiterjedése kb. 350×180 m.

Munkatársak: Cseppentő Zoltán, Kiss László, és Vízler Csaba rajzoló, Svédáné Karácsony Judit adatbevivő (Jósa András Múzeum).

SCHOLTZ RÓBERT

146. Kállósemjén határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye)

Ő, B, V, Szk?, LT?, Sza, Á, Kö, Ú

2011. április 11–12. és 15-én régészeti terepbejárást végeztünk Kállósemjén és a közigazgatásilag hozzá tartozó kisebb

települések – Németháza, Péterhalom és Újfaluret – területén, a településrendezési terv módosításához kapcsolódóan.

Kajla-kút-dűlő Észak (KÖH 82143): A nagy kiterjedésű terület a nagyközség DDNy határában található. É-ről egy jelenleg is működő üzem, K-ről a Péterhalomra vivő betonút, D-ről egy K–Ny irányú dűlőt határolja. A területen több É–D futású homokdomb található. A dombok közti mélyebben fekvő területeket víz borította. A terület szinte egésze egy nagy lelőhelyet alkot. A szántásban bronzkori, vaskori (szkíta/kelta?), császárkori, Árpád-kori és újkori cserepeket gyűjtöttünk. Az igen intenzív lelőhelyen a leletek a Ny-i homokháton sűrűsödtek. Az üzem belsejét nem tudtuk megkutatni, de a leletek szóródása alapján úgy tűnik, hogy az ott tovább folytatódik É-i irányban.

Nagy Lapos Dél (KÖH 82139): A település É-i határában a Nagy-Lapos dűlő D-i részének közepén, egy hosszú, É-nak futó homokháton, egy nagy, több korszakhoz tartozó gazdag leletanyagot szolgáltató, igen intenzív lelőhelyet találtunk. Az É–D tengelyű, hosszan elnyúló lelőhelyen őskori, bronzkori, vaskori, Árpád-kori és középkori leleteket gyűjtöttünk. Kiterjedése kb. 400×100 m.

Széki dűlő Nyugat (KÖH 82135): A Széki-dűlő Ny-i részében, a Szakolyi út K-i oldalán É–D irányban húzódik. D-ről a település házai, K-ről művelt földek, É-on egy K–Ny irányú dűlőt határolja. A terület közepén egy É–D irányú homokháton és annak Ny-i lankáján késő bronzkori, vaskori (szkíta?) és középkori cserepeket gyűjtöttünk. A lelőhely az Új Élet Tsz É-i határával egy vonalban kezdődik, s merőlegesen nyúlik K-i irányba a Szakolyi betonúttal. Kiterjedése kb. 350×200 m.

Új Élet Tsz-től ÉNy-ra (KÖH 82137): K–Ny tengelyű, téglalap alakú terület az Új Élet Tsz É-i oldalán, a Szakolyi út Ny-i oldalán. Felszínét több É–D futású homokhát tagolja. Az úttesttől számított második homokháton egy igen intenzív, nagy kiterjedésű lelőhelyet találtunk. A szántásban, valamint a kukoricatárlón igen sok késő bronzkori, vaskori (szkíta?) és középkori cserepet gyűjtöttünk. A lelőhely É–D tengelyű, végig követi a homokhát vonalát. Kiterjedése kb. 500×300 m.

Vízműtől É-ra (KÖH 82141): A település ÉNy-i határában a Vízműtől É-ra található terület. Ny-i szélénél egy új régészeti lelőhelyet találtunk, mely egy É–D futású magaslat D-i csücskétől indul és É-i irányban követi annak vonalát. Az őszi vetésben csak néhány őskori cserepet tudtunk gyűjteni. Kiterjedése kb. 350×110 m.

Munkatársak: Cseppentő Zoltán, Kiss László, és Vízler Csaba rajzoló, Svédáné Karácsony Judit adatbevivő (Jósa András Múzeum).

SCHOLTZ RÓBERT

147. Kántorjánosi, Hetei-tag (KÖH 34810)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Á

Az M3 autópálya Nyíregyháza–Vásárosnamény közötti szakaszának építéséhez kapcsolódóan 2011. március 24. és április 13. között az MNM NÖK elvégezte a nyíregyházi Jósa András Múzeum munkatársai 1993-as és 2005-ös terepbejárásaiból ismert, M3-34. régészeti lelőhely feltárást. A lelőhely Kántorjánosi határa ÉNy-i részén található, a 49153 jelű országos mellékút